

DATOS IDENTIFICATIVOS

Filosofía: Filosofía social

Materia	Filosofía: Filosofía social			
Código	O05G130V01101			
Titulación	Grao en Educación Social			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	Rubin Álvarez, Abraham			
Profesorado	Armada Olleros, María del Carmen Rubin Álvarez, Abraham			
Correo-e	abraham.rubin@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Esta materia é unha introdución ao estudo do social desde un enfoque filosófico, é dicir, non só explicativo e descritivo senón, sobre todo, autorreflexivo e crítico, capaz de poñer en cuestión a un/unha mesmo/a.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código				
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.			
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.			
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.			
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.			
B1	Transmitir, promover e desenvolver a cultura			
B2	Xerar redes sociais, contextos, procesos e recursos educativos e sociais			
B3	Intervir como mediador social, cultural e educativo			
B4	Coñecer, analizar e investigar os contextos sociais e educativos			
B5	Deseñar, implementar e avaliar programas e proxectos socioeducativos			
C1	Integrar criticamente os supostos teóricos, filosóficos, históricos, sociolóxicos, psicolóxicos, pedagóxicos, culturais, políticos, legislativos que están na base dos procesos de intervención socioeducativa			
C5	Coñecer os fundamentos do deseño e uso dos medios, recursos e estratexias para a intervención socioeducativa e incorporalos nos diferentes ámbitos de acción socioeducativa			
C10	Desenvolver programas e proxectos no ámbito da educación especializada (menores, necesidades educativas especiais, centros de saúde, condutas adictivas, institucións penitenciarias, e persoas e colectivos en risco de exclusión...)			
C11	Organizar e administrar proxectos e servizos culturais, ambientais, de lecer e tempo libre			
D1	Capacidade de análise e síntese			
D2	Planificación e organización			
D3	Comunicación oral e escrita na/s lingua/s materna/s con apertura a outros códigos lingüísticos, en especial, as linguas cooficiais na comunidade galega			
D12	Compromiso ético			
D18	Apertura á aprendizaxe ao longo de toda a vida			

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
---------------------------------	---------------------------------------

1. Capacidade para coñecer os supostos filosóficos, que están na base dos proceso de intervención socioeducativa	A1 A4	B1 B4	C1	D1 D2 D3 D12
2 Capacidade para mediar na prevención e resolución de conflitos en condicións de desigualdade en comunidades socioeducativas.	A2 A4	B2 B3 B4 B5	C10	D2 D12
3 Capacidade para favorecer os valores de igualdade e cidadanía democrática e capacitar para a prevención e mediación en casos de violencia nas súas diversas manifestacións (simbólica, de xénero, etc.).	A3	B5	C10	D2 D12
4. Capacidade para potenciar as relacións interpersoais, desenvolver habilidades de comunicación interpersoal, solidariedade e empatía.	A2 A3	B5	C5	D12 D18
5.- Capacidade para analizar a realidade complexa que fundamenta o desenvolvemento dos procesos socioeducativos.	A2 A3	B4	C11	D2 D12

Contidos

Tema	
1. Introducción á Filosofía Social.	1.1. Definición e contextualización.
2. A modernidade. Luces e sombras	2.1. Renacemento e humanismo 2.2. Teorías sociais e políticas da modernidade
3. Cidadanía e Estado de Benestar	3.1. A inclusión como un ideal do Estado de benestar. 3.2. Exclusión social: a cuestión do outro. 3.3. Intervención social: a xustiza e os coidados desde a perspectiva de xénero.
4. Cidadanía, coñecemento, poder e educación	4.1. A crítica da razón instrumental e a sociedade unidimensional. 4.2. Sociedades disciplinarias e sociedades de control. 4.3. Educación e por-vir

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	1	0	1
Lección maxistral	20	0	20
Traballo tutelado	10	28	38
Seminario	10	27	37
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	25	27
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	25	27

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Presentación xeral da materia, funcionamento, reparto de tarefas, metodoloxía e avaliación
Lección maxistral	Exposición teórica dos contidos da materia.
Traballo tutelado	Realización dun traballo de introdución á investigación relacionado coa temática da materia. Exposición por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre os resultados dun traballo, exercicio ou proxecto.
Seminario	Exposición e debate sobre un tema relacionado co programa da materia a partir da análise previa dalgún documento escrito ou gráfico.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	Seguimento por parte do profesorado dos traballos obrigatorios que se han de realizar para superar a materia. No caso de activarse o protocolo de continxencia empregaranse os medios telemáticos de atención ó alumnado: a plataforma de teledocencia, o despacho virtual e Moovi para garantir á atención ó alumnado.
Seminario	Exposición e debate sobre un tema relacionado co programa da materia a partir da análise previa dalgún documento escrito ou gráfico. O profesorado valorará a posibilidade de facelo oral ou escrito

Avaliación

Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe

Traballo tutelado	Avaliación do proceso, resultados e presentación dun traballo de iniciación á investigación.	40	A1 A2 A3 A4	B1 B2 B3 B4 B5	C11	D1 D2 D3 D18
Seminario	Presentación e debate dun tema relacionado coa materia a partir da análise dun documento escrito ou gráfico.	20	A1 A2 A3	B1 B2 B3	C1	D1 D2 D3 D18
Exame de preguntas de desenvolvemento	Realización dun exame no que se plasme que se entenderon os contidos fundamentais da materia	20	A1 A2 A3 A4	B1 B4		D1 D2 D3
Exame de preguntas de desenvolvemento	Realización dun exame no que se plasme que se entenderon os contidos fundamentais da materia	20	A1 A2 A3 A4	B1 B4		D1 D2 D3

Outros comentarios sobre a Avaliación

Exames: realizaranse dúas probas escritas. A primeira terá lugar orientativamente a finais do mes de outubro. A segunda terá lugar na data oficial de exame da materia. Cada exame contará un 20% da nota final (40% en total).

Traballo tutelado: Ao comezo do curso o alumnado e o profesorado decidirán o tema do traballo e a data de entrega e/ou exposición. Contará un 40% da nota final.

Seminario: avaliarase a partir dos cuestionarios, reflexións e/ou comentarios orais e/ou escritos a partir dos documentos presentados. Contará un 20% da nota final.

Alumnado non asistente: Realización dun traballo relacionado cos contidos da materia, pautado entre o alumnado e o profesorado (40%), resumo e comentario crítico de dous libros da Bibliografía da materia, pautados polo profesorado (20%), exame final da materia (40%).

O alumnado asistente e o non asistente ten que alcanzar o 50% en cada unha das probas para superar a materia.

Para ambas modalidades de avaliación, as partes da materia superadas na 1ª oportunidade, non serán obxecto de avaliación na 2ª, considerándose, polo tanto, como aprobadas nese curso académico

As datas oficiais dos exames poden consultarse na web da facultade (<http://fcce.uvigo.es/es/>) no espazo "datos exames".

En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza a Facultade de Educación e Traballo social, esta guía poderá ser adaptada para atender ás necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa PIUNE (PAT)

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Beltrán, Elena y Maquieira, Virginia, **Feminismos. Debates teóricos contemporáneos**, Calquera, Alianza, 2001

Boladeras, M. e Campillo, N., **Filosofía social**, Calquera, Síntesis, 2001

Etchegaray, R., **Dominación y política**, Calquera, Al Margen, 2000

Habermas, Jurgen, **Teoría y Praxis: Estudios de Filosofía Social**, Calquera, Tecnos, 2000

Bibliografía Complementaria

Amorós, C., de Miguel, A., **Teoría feminista: De la Ilustración a la Globalización. De la Ilustración al Segundo sexo.**, Calquera, Minerva, 2005.

Deleuze, G., **Conversaciones**, Calquera, Pretextos, 1999

Durán Palacio, N. M., **La ética del cuidado: una voz diferente**, Revista Fundación Universitaria Luis Amigó, 2015

Federici, S., **Calibán y la bruja**, Calquera, Traficantes de sueños, 2004

Foucault, M., **Vigilar y castigar**, Calquera, Siglo XXI, 2003

Gilligan, C., **La ética del cuidado**, Fundació Víctor Grífols i Lucas, 2013

Habermas, J., **La historia del pensamiento político moderno.**, Calquera, Ariel, 1996.

Habermas, J., **El discurso filosófico de la Modernidad**, Calquera, Taurus, 1989

Hardt, M e Negri, A., **Imperio**, Calquera, Paidós, 2005

Ibarra, P., Tejerina, B., (eds), **Los movimientos sociales. Transformaciones políticas y cambio cultural.**, Calquera, Trotta, 1998.

Marcuse, H., **El Hombre unidimensional: ensayo sobre la ideología de la sociedad industrial avanzada**, Calquera, Planeta Agostini, 1993

Marx, K., **Contribución a la crítica de la economía política**, Calquera, Biblioteca nueva, 2010

Recomendacións

Outros comentarios

- Actitude proactiva de cara ao seguimento da materia, a participación na aula e a consulta de dúbidas, tanto na aula como nas titorías.

- Emprego axeitado (consulta e estudo) da bibliografía recomendada dende o inicio do curso.

- Atención á expresión tanto oral (na aula e nas presentacións) como escrita (nos traballos e no exame).

- Boa disposición para o traballo en grupo, cultivo de actitudes dialogantes e de respecto.

En xeral, recoméndase manter unha actitude de carácter profesional en relación co cumprimento dos propios obxectivos de formación, evitando a pasividade e a delegación de responsabilidades no docente. Do mesmo xeito debe tomarse a aula como un espazo de aprendizaxe compartido entre futuros/as profesionais, fuxindo de actitudes propias de idades e etapas de formación anteriores.

Esta materia enmárcase nunha Facultade comprometida coa sustentabilidade da contorna e das persoas. Atendendo a esta filosofía, esta materia promoverá prácticas educativas en base a materiais de baixo impacto ambiental en coherencia cos principios de sustentabilidade (ODS).
